Published on (https://www.bnm.md)

15.02.2022

Raportul asupra inflației nr. 1, 2022

Guvernatorul BNM, Octavian Armașu prezintă Raportul asupra inflației și Decizia de politică monetară

Raportul asupra inflației nr.1, februarie 2022 [1]

SUMAR

În trimestrul IV 2021 rata anuală a inflației a continuat, cu un ritm mai pronunțat decât s-a anticipat (Raportul asupra inflației nr. 4, 2021), traiectoria ascendentă observată încă din prima parte a anului 2021. Astfel, aceasta s-a majorat de la 6,7 la sută în luna septembrie 2021 până la 13,9 la sută în luna decembrie 2021. Ca rezultat, în trimestrul IV 2021 aceasta s-a plasat peste limita superioară a intervalului de 5,0 la sută ±1,5 puncte procentuale. Totodată, rata medie anuală a inflației în trimestrul IV 2021 a constituit 11,7 la sută fiind cu 6,8 puncte procentuale superioară celei din trimestrul precedent. Accelerarea prețurilor în perioada sus-menționată a fost determinată de majorarea prețurilor la produsele alimentare, la petrol, gazele naturale și la alte materii prime pe piața internațională, fapt ce s-a reflectat parțial în majorarea prețurilor acestor produse pe piața locală, dar, mai ales, în ajustarea tarifelor la gaz și energia termică în luna noiembrie 2021. În același timp, creșterea inflației a fost susținută de persistența presiunilor din partea cererii în contextul majorării venitului disponibil al populației. Presiunile inflaționiste asociate factorilor susmenționați au fost ușor atenuate de dinamica ratei de schimb.

În perioada următoare, traiectoria ascendentă a ratei anuale a IPC va continua ca urmare a majorării

prețurilor la produsele alimentare și la alte materii prime pe piața regională. Un impact pronunțat asupra IPC urmează a fi determinat de reflectarea integrală a ajustărilor de tarife de către BNS în prima parte a anului 2022. Creșterea tarifelor la gaz și la energia termică, majorarea în continuare a prețurilor de import la gaz, precum și eventualele majorări ale altor tarife vor determina presiuni de creștere a prețurilor asupra mai multor subcomponente din cadrul IPC. Similar perioadelor precedente, dinamica ulterioară a IPC rămâne marcată de incertitudinea momentului și magnitudinii ajustării unor tarife în contextul majorării pronunțate a prețurilor la resursele energetice pe piața regională, dar și de impactul condițiilor meteorologice asupra prețurilor la produsele alimentare pe piața internă.

Anul 2021 s-a încheiat pe o notă negativă, economia mondială fiind afectată atât de continuarea pandemiei COVID-19, cât și de creșterea presiunilor proinflaționiste. În noiembrie 2021, a fost detectată varianta Omicron a virusului SARS-CoV-2, care s-a răspândit rapid la nivel mondial, fapt ce a condus la noi restricții sociale și economice. Totodată, costurile de producție au continuat să crească, în condițiile în care oferta mondială nu face față cererii de consum. Aceasta a determinat ca mai multe țări să ia în considerare presiunile proinflaționiste și să adopte măsuri de contracarare a acestora. Sistemul Rezervelor Federale a decis să majoreze ratele mai substanțial și mai rapid, prognoza medie anticipând trei creșteri în 2022. Aceasta a determinat aprecierea dolarului SUA, mai ales în raport cu moneda euro, dată fiind întârzierea reacției BCE la inflația anuală de 5,0 la sută în zona euro în decembrie 2021. Escaladarea tensiunilor geopolitice aferente conflictului Ucraina – Rusia a determinat deprecierea atât a hrivnei ucrainene, cât și a rublei rusești. Actualmente, Congresul SUA pregătește un nou pachet de sancțiuni economice pentru Rusia. Cotațiile la petrol au crescut semnificativ din cauza că pe termen scurt capacitatea OPEC+ de a majora producția de petrol este limitată și nu este posibilă o reacție promptă la creșterea cererii mondiale de petrol. Prețul la gazele naturale în Europa a crescut considerabil la mijlocul lunii decembrie 2021, după ce Gazprom nu a mai rezervat capacitățile de tranzit prin Polonia. Ulterior a devenit cunoscut faptul că cererea în Asia a scăzut, iar mai multe vase cu gaze de șist din SUA au fost reorientate spre porturile din Europa, astfel prețurile la gazele naturale au scăzut. În regiune au crescut preocupările privind o eventuală criză valutară în Turcia, dar măsurile adoptate de președintele Recep Tayyip Erdogan au crescut pe termen scurt încrederea populației în lira turcească și în capacitatea guvernării de a manevra creșterea prețurilor.

După accelerarea pronunțată din perioada aprilie-iunie 2021, activitatea economică a continuat dinamica pozitivă, dar cu un ritm mai modest. Evoluția pozitivă a fost susținută, preponderent, de cererea internă din partea populației și dinamica economică pozitivă din regiune. În acest fel, în trimestrul III 2021 PIB a fost cu 8,3 la sută superior nivelului din perioada similară a anului 2020, dinamica respectivă fiind, totuși, inferioară celei anticipate în Raportul asupra inflației nr. 4, 2021. În același timp, seria ajustată sezonier reflectă o diminuare de 3,3 la sută a PIB comparativ cu trimestrul II 2021. În acest context, conform estimărilor, efectul cererii agregate asupra prețurilor a fost unul mai puțin pronunțat decât cel anticipat în Raportul asupra inflației nr. 4, 2021. Dinamica pozitivă a PIB a fost determinată, preponderent, de creșterea consumului populației și a exporturilor. O parte semnificativă a cererii interne a determinat însă majorarea importurilor, fapt ce a atenuat din dinamica economică internă. Pe partea ofertei, evoluții pozitive mai însemnate au fost consemnate în agricultură, comerț și industrie. Creșterea pronunțată a activității economice s-a reflectat parțial în dinamica indicatorilor pieței forței de muncă. Astfel, în trimestrul III 2021 atât populația economic activă, cât și cea ocupată a înregistrat o creștere față de perioada similară a anului precedent. Totodată, rata șomajului, precum și rata subocupării a înregistrat o dinamică descendentă. Majoritatea indicatorilor operativi disponibili din lunile octombrie și noiembrie 2021 au continuat să înregistreze evoluții pozitive pronunțate, dar, în ansamblu, de o intensitate mai mică comparativ cu cele din trimestrul III 2021, conturând astfel perspective pentru o dinamică pozitivă a PIB și la finele anului 2021.

În trimestrul IV 2021, veniturile bugetului public național au consemnat creșteri, fiind cu 29,3 la sută peste

nivelul înregistrat în perioada similară a anului 2020. Cheltuielile bugetului public național s-au majorat, fiind cu 9,4 la sută peste nivelul înregistrat în trimestrul IV 2020. Totodată, pe piața valorilor mobiliare de stat, alocate pe parcursul trimestrului IV al anului 2021, ratele dobânzilor s-au menținut pe trendul de creștere.

În trimestrul IV 2021, lichiditatea excesivă a însumat 3,6 miliarde lei, fiind în descreștere față de trimestrul precedent cu 0,7 miliarde lei.

Agregatele monetare în trimestrul IV al anului 2021 au înregistrat o dinamica pozitivă în termeni anuali. Totodată, contribuția principală la această evoluție a fost determinată, în mare parte, de modificarea volumului depozitelor în moneda națională și în valută.

Pe parcursul trimestrului IV 2021 au avut loc trei ședințe ale Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la deciziile de politică monetară. Urmare evaluării balanței riscurilor interne și externe și a perspectivelor inflației pe termen scurt și mediu, Comitetul executiv al Băncii Naționale a Moldovei, a decis majorarea ratei de bază aplicate la principalele operațiuni de politică monetară cu 1,85 puncte procentuale până la nivelul de 6,50 la sută anual.

Ratele medii ale dobânzilor aferente soldului creditelor în moneda națională au înregistrat creșteri în comparație cu trimestrul precedent cu 0,12 puncte procentuale, cele aferente soldului depozitelor au înregistrat creșteri minore de 0,03 puncte procentuale. Ratele medii ale dobânzii la creditele și depozitele în valută și-au continuat trendul descrescător.

Evoluțiile recente denotă persistența presiunilor proinflaționiste externe. Cotațiile petroliere tind spre valoarea de 90 USD/baril, iar unii experți anticipează că valoarea de 100 USD/baril pentru petrolul de marca Brent va fi atinsă în curând. Cotațiile europene la gazele naturale, se mențin la niveluri foarte înalte, iar evenimentele recente au demonstrat fragilitatea sistemului energetic la șocurile de ofertă. Recolta precară de anumite culturi și creșterea costurilor de logistică, transport, energetice și de finanțare vor continua să contribuie la creșterea cotațiilor la produsele alimentare pe piața internațională în anul 2022, care se vor tempera treptat spre anul 2023. În scopul contracarării presiunilor proinflaționiste, se așteaptă că economiile emergente vor continua, iar cele avansate vor începe înăsprirea condițiilor monetare.

Rata anuală a inflației va crește rapid până în trimestrul III 2022, ulterior diminuându-se accelerat până la finele orizontului de prognoză[1]. Rata anuală a inflației începând cu primul trimestru de prognoză va continua să se afle peste limita superioară a intervalului de variație și va reveni în interval abia în al doilea trimestru al anului viitor.

Ritmul anual al inflației de bază va avea o tendință ascendentă pe parcursul anului curent, ulterior diminuându-se continuu până spre finele perioadei de prognoză[2]. Ritmul anual al prețurilor produselor alimentare va continua să crească semnificativ și în trimestrul I 2022, ulterior se va diminua semnificativ până la sfârșitul perioadei de prognoză. Ritmul anual al prețurilor reglementate va continua creșterea sporită până în trimestrul II al anului curent, după care se va diminua accelerat. Din trimestrul II al anului viitor și până la sfârșitul orizontului de prognoză, va înregistra valori negative. Ritmul anual al prețurilor la combustibili se va diminua considerabil pe parcursul întregii perioade de prognoză.

Cererea agregată va înregistra valori pozitive în creștere și în primul trimestru de prognoză, după care se va diminua continuu, dar va fi proinflaționistă pe întreg orizontul de prognoză. Această traiectorie va fi susținută în mare parte de un impuls fiscal pozitiv, de revigorarea cererii externe și de ratele de dobândă stimulative, deși, în ansamblu, condițiile monetare vor fi restrictive.

Condițiile monetare reale vor fi restrictive pe întreaga perioadă de prognoză, exercitând un impact negativ asupra cererii agregate.

Prognoza actuală a inflației, față de cea din raportul asupra inflației anterior, a fost revizuită semnificativ în sens ascendent pe întreaga perioadă comparabilă[3]. Prognoza actuală a ritmului anual al inflației de bază a fost majorată considerabil pe întreaga perioadă comparabilă. Rata anuală a prețurilor produselor alimentare a fost reconfigurată, revăzută în sens ascendent pentru trimestrul I 2022 și ultimele două trimestre ale perioadei comparabile. Începând cu trimestrul II 2022, pentru patru trimestre consecutive, rata anuală a prețurilor produselor alimentare a fost revăzută în sens descendent. Prognoza actuală a ritmului anual al prețurilor reglementate a fost revăzută semnificativ în sens ascendent pentru perioada comparabilă, cu excepția ultimelor două trimestre. Prognoza ritmului anual al prețurilor la combustibili a fost majorată pe întreaga perioadă comparabilă.

Majoritatea băncilor centrale continuă să majoreze ratele de politică monetară. Astfel, în perioada 1-11 februarie 2022 următoarele autorități monetare au majorat ratele de politică monetară: Banca Centrală a Armeniei la 1 februarie a majorat rata de refinanțare de la 7,75 la 8,0 la sută (+0,25 puncte procentuale), Banca Angliei la 3 februarie a majorat rata de bază de la 0,25 la 0,5 la sută (+0,25 puncte procentuale), Banca Națională a Cehiei la 3 februarie a majorat rata repo la două săptămâni de la 3,75 la 4,50 la sută (+0,75 puncte procentuale), Banca Națională a Poloniei la 4 februarie a majorat rate de referință de la 2,25 la 2,75 la sută (+0,5 puncte procentuale), Banca Centrală a Islandei la 8 februarie a majorat rata dobânzii cheie de la 2,0 la 2,75 la sută (+0,75 puncte procentuale), Banca Națională a României la 9 februarie a majorat rata dobânzii de politică monetară de la 2,0 la 2,5 la sută (+0,5 puncte procentuale), Banca Rusiei la 11 februarie a majorat rata de bază de la 8,5 la 9,5 la sută (+1,0 puncte procentuale).

---

1. Trimestrul IV 2023.
2. Trimestrul I 2022 – trimestrul IV 2023.
3. Trimestrul I 2022– trimestrul III 2023.

See also

Tags
inflation [2]
prognoza inflației [3]
mediul extern [4]
Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [5]
raportul asupra inflatiei [6]
raport asupra inflatiei [7]

Source URL:
https://www.bnm.md/en/node/63398

Related links:

[1] https://www.bnm.md/files/RI_1_Februarie_2022.pdf [2] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=inflation [3] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=prognoza inflației [4] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=mediul extern [5] https://www.bnm.md/en/search?

hashtags[0]=Conceptul Sistemului informatic de raportare către Banca Naţională a Moldovei [6] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=raportul asupra inflatiei [7] https://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=raport asupra inflatiei